

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes társég Területfejlesztési Programja Egyeztetési változat

A tervdokumentumot a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 11. § (7) c) szerint készítette a Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatal.

Tervezők:

Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Sipiczné dr. Sárosdi Beáta

Kígyóssy Gábor

Németh Tamás

Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Hummel Rudolf

2025. FEBRUÁR 7.

Tartalom

Tartalom	2
Bevezetés.....	4
Stratégiai Program.....	6
I. A célok és a prioritások közötti kapcsolatok bemutatása	7
Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása. 7	
II. A területfejlesztési program prioritásai.....	8
III. A prioritások keretében tervezett intézkedések	8
Az 1. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:	8
A 2. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:.....	9
A 3. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:.....	10
A 4. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:.....	10
Az 5. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:	11
A 6. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:.....	11
A 7. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:.....	12
Operatív Program	13
I. Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása.....	13
Prioritás keretében elérendő célok	13
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	13
II. Kulturális és történelmi örökségek ápolása	15
Prioritás keretében elérendő célok	15
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	15
III. Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése	16
Prioritás keretében elérendő célok	16
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	16
IV. Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése	17
Prioritás keretében elérendő célok	17
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	17
V. Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése	19
Prioritás keretében elérendő célok	19
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	19
VI. Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése.....	20
Prioritás keretében elérendő célok	20
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	21

VII. Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre	21
Prioritás keretében elérendő célok.....	21
Prioritás részletes tartalmának bemutatása	22
A vármegyehatárokon átnyúló fejlesztések javasolt kiemelt területei.....	24

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Programja

Bevezetés

A Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (a továbbiakban: VVVTF) újjáalakulása a Fejér és Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzatok Közgyűléseinek 2012. márc. 29-i határozatai alapján történt meg a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény felhatalmazása alapján.

A Kormány a Velencei-tó-Vértes Kiemelt Üdülőkörzet Területfejlesztési Konceptiójáról szóló 1117/2003. (XI. 28.) Korm. határozattal fogadta el a térség – akkori megnevezés és lehatárolás szerinti – területfejlesztési koncepcióját, a Velencei-tó-Vértes Kiemelt Üdülőkörzet Területfejlesztési Programjáról szóló 1117/2005. (XII. 14.) Korm. határozattal pedig területfejlesztési programját, melyek a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény szerint készültek.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (továbbiakban Tftv.) 11. § (7) c) szerint a térségi fejlesztési tanács „az OFTK-val összhangban kidolgozza a térség területfejlesztési koncepcióját és programját”.

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet a vármegyéken és kiemelt térségeken túl egyéb térségekre nem ír elő konkrét tartalmi követelményeket a tervdokumentumok tekintetében.

A koncepció és program készítésekor a 2021-2027 Uniós programozási időszak már félidejénél tart, így jelen tervek már érdemben nem tudják befolyásolni a térségi szereplők fejlesztési döntéseit az egyik legfontosabb forrás, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz esetében. Hatása feltehetően más területeken is csekély marad, hiszen az érintett vármegyei területfejlesztési dokumentumokat már elfogadták. Ebben a helyzetben tervezői döntés lehetett volna az, hogy a dokumentumok már teljes egészében a 2027 utáni időszakra vonatkozzanak. Ez viszont a várható keretek ismerete nélkül nem volt járható út. Köztes megoldásként ezért a jelen terv tartalmát tekintve egyszerűsített formában készült el azzal, hogy a kidolgozás alatt lévő, a területi tervezést szabályozó új Korm. rendelet hatályba lépését követően, a felülvizsgált OFTK-val és a 2028-2034 uniós ciklus célrendszerével összhangban tervezzük kidolgozni a részletesebb tervdokumentumokat, forrás biztosítása esetén.

A jelen területfejlesztési program alapját képező prioritások, intézkedések és lehetséges beavatkozások a területfejlesztési koncepció helyzetfeltárásának összefoglaló megállapításaira és kialakított célrendszerére épülnek. A koncepció és a program készítése párhuzamosan, iteratív tervezéssel történt.

A térségi szempontból jelentős, vármegyehatárokon átnyúló összehangolt fejlesztéseknek a TOP Plusz nem biztosított megfelelően hatékony keretet. A 2025-től induló új területfejlesztési politika irányvonalai - vonalas fejlesztések összekapcsolása, későbbi fejlesztési térségek kijelölése (együttkezelendő térségek), illeszkedő finanszírozás, hazai területfejlesztési források

megjelenése – ugyanakkor nagyobb teret biztosít a térségekben való gondolkodásnak, ezért indokolt az ilyen típusú fejlesztések külön alfejezetben történő tárgyalása.

A területfejlesztési program az alábbi településekre, mint a Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács működési területére terjed ki:

- a. Fejér vármegyéből 37 település: Alcsútdoboz, Bakonycsérnye, Baracska, Bicske, Bodajk, Bodmér, Csabdi, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Etyek, Felcsút, Gánt, Gárdony, Gyúró, Kajászó, Kápolnásnyék, Lovasberény, Magyaralmás, Martonvásár, Mór, Nadap, Pákozd, Pátka, Pázmánd, Pusztavám, Sukoró, Szár, Tabajd, Tordas, Vál, Velence, Vereb, Vértesacska, Vértesboglár, Zámoly és Zichyújfalu, továbbá
- b. Komárom-Esztergom vármegyéből 9 település: Bajót, Bokod, Héreg, Nyergesújfalu, Oroszlány, Szárliget, Tarján, Várgesztes, Vértessomló.

Stratégiai Program

I. A célok és a prioritások közötti kapcsolatok bemutatása

Jövőkép	VELENCEI-TÓ ÉS TÉRSÉGE, VÁLI-VÖLGY, VÉRTES TÉRSÉG A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes vidéke hagyományos társadalmi, kulturális, turisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztésével, természeti és kulturális örökségének jövőtudatos kezelésével élhető és prosperáló térséggé válik.					
Átfogó célok	I. Fenntartható természeti és kulturális értékek		II. Minőségi és több lábon álló turizmus		III. Élhető térség és települések	
Stratégiai célok	I.1 Természeti értékek megőrzése és a klímareziliencia növelése	I.2 Kulturális örökség megőrzése és jövőtudatos fejlesztése	II.1 Meglévő turisztikai kapacitások minőségi fejlesztése	II.2 Kihasztnátlan turisztikai potenciál komplex fejlesztése és az attrakciók hálózatba szervezése	III.1 Települési infrastruktúra és épített környezet fejlesztése, hiányzó humán és infrastrukturális kapacitások biztosítása	III.2 Aktív helyi közösségek támogatása és térségi identitás erősítése
Prioritások	Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása	Kulturális és történelmi örökségek ápolása	Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése	Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése	Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése	Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése
Horizontális elvek	<ol style="list-style-type: none"> 1) Fenntarthatóság elve 2) Területi különbségek enyhítése 3) Lakosság életkörülményeinek javítása 4) Táj- és települési karakter megőrzése 5) Esélyegyenlőség 					

II. A területfejlesztési program prioritásai

1. Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása

A prioritás keretében a természeti környezet védelme, a zöld területek megőrzése, mennyiségi és minőségi fejlesztése, az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátásra való áttérés, a környezeti kockázatok csökkentése, a hatékonyabb erőforrás-felhasználás érdekében tervezettek fejlesztések.

2. Kulturális és történelmi örökségek ápolása

A prioritás keretében a helyi kulturális és történelmi örökségekhez való jobb hozzáférhetőség biztosítása, azok megismerhetőségének, bemutathatóságának, közösségi és turisztikai célú hasznosításának fejlesztése érdekében tervezettek fejlesztések.

3. Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése

A prioritás keretében integrált turisztikai fejlesztések megvalósításával komplex élménycsomagot nyújtó, összetett turisztikai kínálat létrehozása tervezett a meglévő természeti, kulturális és történelmi értékek bázisán.

4. Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése

A prioritás keretében a térségben meglévő természeti, kulturális és történelmi értékekre építve, ezek tematikus hálózatba szervezése, egységes turisztikai arculat kialakítása és a szolgáltatási elemek fejlesztése tervezett.

5. Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése

A prioritás keretében a vonzó és élhetőbb környezet megteremtését segítő, a helyi társadalom komfortérzetét javító infrastrukturális beruházások tervezettek.

6. Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése

A prioritás keretében a térségi identitást erősítő fejlesztések tervezettek, a közösségi terek megújításán, közösségi programok támogatásán és a helyi kulturális örökség feltárásán és dokumentálásán keresztül.

7. Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény hatálybalépésével új fejezet kezdődött a hazai fejlesztéspolitikában. A prioritás azt a célt szolgálja, hogy a Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség felkészüljön a 2027 utáni fejlesztési időszakra és a törvényben deklarált területi kategóriákhoz igazodva, azoknak megfelelően a következő időszakban is képes legyen a területi forrásallokációra.

III. A prioritások keretében tervezett intézkedések

Az 1. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Környezetvédelmi beruházások
 - Biodiverzitás, természet- és tájvédelem, természetközeli mező- és erdőgazdálkodás, vízminőség
 - A Velencei-tó vízháztartásának stabilizálása, a tó és a tározók üzemeltetésének, fenntartásának és korszerűsítési programjainak vízvédelmi célú összehangolása

- A természetkímélő erdőgazdálkodási módszerek alkalmazásának elterjesztése, a parkerdei fejlesztések, közjóléti erdőgazdálkodás és az élőhelyfejlesztést szolgáló erdőtelepítések támogatása
- Az ökológiai célú agrár-környezetgazdálkodási rendszerek elterjesztése
- A táji adottságokra épülő gazdálkodási módok kialakítása, fejlesztése
- A tájjellegű mező- és erdőgazdasági termékek előállításának támogatása
- A természetvédelmi területek megőrzése, bővítése és a természetes élőhelyek rekonstrukciója
- A zöld és kék infrastruktúra fejlesztések terén a természet-alapú megoldások alkalmazása, elterjesztése
- Hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdaság
 - Szennyvízelvezetés és -hasznosítás még hiányzó infrastruktúrájának kiépítése, meglévő rendszerek korszerűsítése, tisztított szennyvíz és szennyvíziszap minél szélesebb körű hasznosításához szükséges feltételek biztosítása
 - Hulladékgazdálkodás fejlesztése, újrahasznosítás részarányának növelése és környezetterhelés csökkentése, felhagyott hulladéklerakók rekultivációja
- Klímareziliencia növelésére irányuló beruházások
 - Klíma-alkalmazkodás, klímavédelem (pl. árvízvédelem, villámárvíz-elvezetés, esővíz helyi hasznosítása, erózió csökkentése, invazív fajok elleni védekezés)
 - A települések vízrendezési és vízkár-mentesítési terveinek megfelelő fejlesztések megvalósítása, villámárvizek kockázatának felmérése és a szükséges beavatkozások feltárása
 - Települési kékinfrastruktúra fejlesztése, vízvisszatartást célzó beruházások támogatása
 - Őshonos, illetve a változó klímához alkalmazkodni képes növények, növénytársulások priorizálása a közterületi fejlesztések során, lakossági szemléletformálás
 - Energiahatékonyság növelése és megújuló energiaforrások hasznosításának támogatása
 - Megújuló energiaforrások részarányának növelését célzó beruházások támogatása
 - Energiahatékonyságot növelő, a karbonsemlegesség felé mutató fejlesztések
 - A klímavédelmet támogató szemléletformálás erősítése (Virtuális erőmű program, klímastratégia, SECAP)

A 2. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférésnek, jobb megismerhetőségének, bemutathatóságának, hasznosításának fejlesztése
 - Kulturális és közösségi terek infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztése
 - Épített környezet védelmét, műemlékvédelmet szolgáló fejlesztések
 - Kulturális intézmények, közösségi terek infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztése
 - Kreatív/kulturális ipar célú hasznosítást szolgáló fejlesztések

A 3. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Turisztikai infrastruktúrafejlesztés
 - A kulturális és szakrális örökség turisztikai hasznosítása (infrastruktúra)
 - A kulturális és történelmi értékek, az épített örökség megőrzését, turisztikai bemutathatóvá tételét célzó fejlesztések, meglévő attrakciók összekapcsolása
 - Természetközeli és aktív turisztikai fejlesztések (infrastruktúra)
 - A természeti, táji értékek megőrzését, turisztikai bemutathatóvá tételét célzó fejlesztések
 - Szálláshelyek, fürdőhelyek fejlesztése
 - A meglévő szálláshelykínálat célcsoport-specifikus korszerűsítése, minőségi hiányosságainak felszámolása
 - A szállásférőhely, szállodahiányos területeken – döntően a térség északi (vértesi) részén – az új, családi hangulatú férőhelyek létesítése (pl. a falusi turizmust és az ökoturizmust elősegítő szállásférőhelyek kialakítását célzó fejlesztések)
 - A fürdőhelyek szolgáltatási színvonalának, kapacitásának fejlesztése
 - Turisztikai célú kerékpárutak fejlesztése
 - Elsődlegesen turisztikai célú kerékpárutak hiányzó szakaszainak kiépítése, összhangban Fejér vármegye kerékpárforgalmi főhálózati tervével, továbbá a két szomszédos vármegye összekapcsolását is erősítő, még hiányzó szakaszok megépítése (Pusztavám-Oroszlány, Oroszlány [Majk] – Csákvár-Nadap), a Bicske – Tarján nyomvonal folytatásaként a Tarján – Héreg – Nyergesújfalu (Pusztamarót) – Bajót – Péliföldszentkereszt – Tát – Esztergom útvonal még hiányzó szakaszainak megépítése)

A 4. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztés a kihasználatlan potenciálokra építve
 - Turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében
 - A vendégek elégedettségét meghatározó infrastrukturális, szolgáltatási elemek fejlesztése (pl. egységes települési arculat kialakítása, kitáblázás, parkolók építése, pihenőhelyek létesítése, nyilvános mosdók kialakítása turisták által preferált helyeken stb.).
 - „Rossz idő”-, ellátó- és szolgáltató létesítmények fejlesztése
 - Multifunkcionális turisztikai fogadóközpont létrehozása a térség néhány kiemelt belépési pontján, a térség mint egységes turisztikai termék ismertetése, turisztikai csoportok fogadása, helyi termékek bemutatása stb. céljából.
 - Tematikus és térségi turisztikai hálózatok fejlesztése
 - Kulturális és történelmi örökségre épülő tematikus turisztikai utak létrehozása
 - Az aktív turisztikai és kapcsolódó szolgáltatások és attrakciók tematikus összerendezése, a hálózatosodás elvét követő szolgáltatásfejlesztés
 - Térségi turisztikai látogató-menedzsment rendszer továbbfejlesztése, összhangban a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Turizmus 2.0 dokumentummal, illetve a Budapest környéke turisztikai térség lehatárolásával

Az 5. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása
 - Bölcsődei és óvodai ellátás, köznevelési infrastruktúra, egyéb közszolgáltatások fejlesztése
 - Hiányzó bölcsődei és óvodai kapacitások megszüntetése, különös tekintettel a növekvő lakosságszámú, fiatalodó korösszetételű településeken, valamint a meglévő kapacitások minőségi fejlesztése
 - Köznevelés infrastruktúrájának fejlesztése (meglévő épületállomány korszerűsítése, bővítése, hiányzó kapacitások megszüntetése, eszközállomány minőségi fejlesztése, okostantermi program megvalósítása)
 - Szociális és egészségügyi alapinfrastruktúra fejlesztése
 - Szociális ellátórendszer minőségi fejlesztése, nappali és bentlakásos ellátás hiányzó kapacitásainak megszüntetése, eszközállomány megújítása
 - Az egészségügyi alapellátás kapacitásbővítése a növekvő lakosságszámú településeken, a meglévő infrastruktúra minőségi fejlesztése, eszközállomány fejlesztése a digitalizáció jegyében
- Települési alapinfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítés és szolgáltatási színvonal emelése
 - Belterületi utak, települési zöld és kék infrastruktúra fejlesztése
 - Belterületi utak felújítása és korszerűsítése a fenntartható közlekedési módok figyelembe vételével, járdák, parkok, játszóterek, települési zöldterületek megújítása és bővítése
 - Belterületi csapadékvíz-elvezetés fejlesztése a vízvisszatartó-képesség növelését is célozva, csapadékvíz helyben történő hasznosításának elősegítését célzó beruházások támogatása
 - Közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése, fenntartható közlekedési módok támogatása és közlekedésbiztonság növelése
 - Fenntartható közlekedési módokhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések, kerékpáros és közösségi közlekedés részarányának növelését elősegítő beruházások
 - Hiányzó térségi közlekedési kapcsolatok felszámolása, még meglévő zsáktelepülés jellegek megszüntetése
 - Közlekedésbiztonsági fejlesztések, forgalomcsillapítás és intelligens forgalomirányítás
 - Innovatív településfejlesztési tevékenységek támogatása, okos település, okos térség fejlesztések
 - Innovatív települési fejlesztések megvalósításának támogatása (pl. települési zöldkataszter, településüzemeltetési smart megoldások, smart grid fejlesztések)

A 6. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Helyi és kisközösségi identitás erősítése, szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztés
 - Közösségi programok, kulturális sokszínűség és hagyományok erősítése
 - Helyi civil kulturális és sport szervezetek, közösségi programok és akciók támogatása, közösségvezérelt helyi fejlesztések elősegítése

- Helyi hagyományok feltárását, megismerését és felelevenítését célzó programok, játékos óvodai és iskolai ismertető és oktató anyagok elkészítése, programfejlesztés
- Közösségi terek megújítása, fejlesztése
 - Közösségi házak, játszóterek, közös használatú, a szabadidő aktív eltöltését támogató települési területek, sportpályák, egyházi közösségi épületek, temetők-ravatalozók megújítása, fejlesztése
- Helyi kulturális örökség dokumentálása, helytörténeti kutatások támogatása
 - Közösségi helyismereti kiállítások, közösségi találkozók szervezése, helytörténetet kutató közösségek támogatása
 - Helyi, térségi szellemi kulturális örökség feltárása, bemutatása és archiválása (pl. közösségi kalendárium, falukönyv készítése, helytörténeti, helyismereti dokumentumok gyűjtése, feltárása)

A 7. prioritás keretén belül tervezett intézkedések és lehetséges beavatkozások:

- Együttműködés a vármegyehatáron átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztések előkészítése terén
 - Kerékpáros létesítmények elkészült szakaszainak vármegyehatáron átnyúló összeköttetését biztosító fejlesztések
 - Vármegyehatárokon átnyúló közutak fejlesztése
- Turisztikai együttműködések a vármegyei értékek összehangolt piaci jelenléte érdekében
 - A közös vagy összekapcsolódó kulturális és természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztések hálózatba/csomagba szervezése, kínálatfejlesztés
 - Közös turisztikai termékfejlesztés, promóció
- Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása a vidékfejlesztés, klímavédelem terén
 - A vármegyehatárok mentén működő vidékfejlesztési együttműködések erősítése
 - Közös kezdeményezések a környezet-és a klímavédelem terén
- Együttműködés a zöld és kék infrastruktúra fejlesztések terén
 - Természet-alapú megoldások alkalmazására pilot projekt kidolgozása, megvalósítása
- Gazdaságfejlesztés, hálózatépítés
 - Közös kapacitásépítés (humán, infrastruktúra)
 - K+F+I együttműködések
 - (Nagy)térségi innovációs együttműködés ösztönzése

Operatív Program

I. Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása

Prioritás keretében elérendő célok

A térségre is jellemző trend a zöldterületek és a természetes élőhelyek területének zsugorodása, az egyre nagyobb mértékű beépítettség, valamint a természetes vizek vízháztartásában egyre inkább jelentkező szélsőségek. Ezen tényezők kiemelten fontossá teszi a megmaradt zöldterületek megóvását, azok területének növelését, és lehetőség szerint a természetközeli állapotok visszaállítását. Mindemellett az éghajlatváltozás okozta kockázatok kezelése, valamint a váratlan eseményekre és szélsőséges helyzetekre való felkészültség szintjének növelése is a kedvező életkörülmények létrehozását szolgálják. A prioritás fő célja a természeti környezet védelme, a zöld területek megőrzése, mennyiségi és minőségi fejlesztése, az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátásra való áttérés, a környezeti kockázatok csökkentése, a hatékonyabb erőforrás-felhasználás. Ennek keretében a prioritás támogatja a környezetvédelmi beruházásokat hulladékgazdálkodástól a körforgásos gazdaság feltételeinek megteremtésén át a biodiverzitást, természet- és tájvédelmet segítő fejlesztésekig, az energiahatékony és fenntartható tevékenységek előnyben részesítését, valamint a lakosság környezettudatosságának erősítését.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Környezetvédelmi beruházások				
Biodiverzitás, természet- és tájvédelem, természetközeli mező- és erdőgazdálkodás, vízminőség	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Víziközmű-szolgáltató szervezetek Természetvédelmi kezelők, erdészeti gazdaságok, vízügyi szervezetek, hatóságok Agrárvállalkozások Tudományos kutatóhelyek	lakosság	TOP Plusz 1. prioritás és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. KEHOP Plusz, MAHOP Plusz), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program)
Hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdaság	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Hulladékkezelő szervezetek	lakosság	
2. Klímaziliencia növelésére irányuló beruházások				
Klíma-alkalmazkodás, klímavédelem (pl. árvízvédelem, villámárvíz-elvezetés,	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok	lakosság	TOP Plusz 1-2. prioritások és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. KEHOP Plusz, MAHOP

esővíz helyi hasznosítása, erózió csökkentése, invazív fajok elleni védekezés)		Tudományos kutatóhelyek Lakosság		Plusz, GINOP Plusz), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program)
Energiahatékonyság növelése és megújuló energiaforrások hasznosításának támogatása	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Vállalkozások	lakosság	

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése

- Környezetvédelmi beruházások
- Klímareziliencia növelésére irányuló beruházások

Tervezett fejlesztések tartalmának és indoklásának összefoglalása

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Konceptiójának helyzetfeltárása alapján a következő tényezők indokolják a környezetvédelmi célú, valamint a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképeség növelésére irányuló fejlesztéseket:

- A Velencei-tó és vízrendszerének vízháztartásában egyre gyakrabban megjelenő szélsőségek a tó és tározóinak összehangolt és fenntartható üzemeltetését, korszerűsítését teszik szükségessé.
- A sérülékeny természetes élőhelyek és felszabdalt élőhelyfolyosók, növekvő települési beépítettség következtében a természeti környezet megőrzésére nagyobb hangsúlyt szükséges fektetni, előtérbe helyezve a táji adottságokra épülő hasznosítást.
- Az éghajlatváltozásból eredően megjelenő időjárási szélsőségekhez való alkalmazkodás nélkülözhetetlenül teszi az ezekre reflektáló települési és térségi beruházások megvalósítását, a természetalapú zöld- és kék-infrastruktúra ezirányú fejlesztését.
- Az erőforrásokkal való minél hatékonyabb gazdálkodás érdekében helyi és térségi szinten is további fejlesztések szükségesek mind a hulladékhasznosítás, mind az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások hasznosítása terén.

Területi hatókör

A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.

Lehetséges kedvezményezettek

- Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok
- Víziközmű-szolgáltató szervezetek
- Hulladékkezelő szervezetek
- Természetvédelmi kezelők, erdészeti gazdaságok, vízügyi szervezetek, hatóságok
- Agrár- és egyéb vállalkozások
- Tudományos kutatóhelyek
- Lakosság

Fő célcsoport

- Lakosság

II. Kulturális és történelmi örökségek ápolása

Prioritás keretében elérendő célok

Fontos, hogy kiemelt figyelmet fordítsunk a helyi kulturális és történelmi értékek és örökség megőrzésére, megóvására a térségben. Ez gazdaságilag és közösségépítésben is fontos szerepet tölt be, egyben a kulturális sokszínűség forrása, amely a kapcsolódó turisztikai és kreatív ipari szolgáltatások megjelenését, megerősödését indukálja. A helyi kulturális és történelmi örökségekhez való jobb hozzáférhetőség biztosításával, azok megismerhetőségének, bemutatásának, közösségi és turisztikai célú hasznosításának fejlesztésével a prioritás a helyi történelem, kultúra megőrzésére, a helyi identitás erősítésére helyezi a hangsúlyt.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Kulturális és történelmi örökségek ápolása			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférésnek, jobb megismerhetőségének, bemutatásának, hasznosításának fejlesztése				
Kulturális és közösségi terek infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztése, hálózatba szervezése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Kulturális intézmények és fenntartóik Civil szervezetek Vállalkozások	lakosság	TOP Plusz 1. és 6. prioritások és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. Közvetlen Uniós Programok), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program)

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése

- Helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférésnek, jobb megismerhetőségének, bemutatásának, hasznosításának fejlesztése

Tervezett fejlesztések tartalmának és indoklásának összefoglalása

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Koncepciójának helyzetfeltárása alapján a következő tényezők indokolják a helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférés javítását, jobb megismerhetőségét, bemutatásának, hasznosítását elősegítő fejlesztéseket:

- A térségben található borvidékek, az értékekben gazdag magyar és nemzetiségi kulturális és épített örökség lehetővé teszik azok turisztikai célú hasznosítását, bemutatását, melyek egyben a helyi és térségi identitást erősítő tényezők is.
- A térségben található gazdag épített örökség megőrzésének és fenntartható fejlesztésének, bemutatásának feltételei a kastély- és kertprogramok, műemlék együttesek felújítását és hasznosítását célzó fejlesztések, melyek folytatására és bővítésére szükség van. A meglévő vagy fejlesztendő funkciók turisztikai, kreatív/kulturális ipari szolgáltatásokkal való összekapcsolása is indokolt azok fenntarthatósága érdekében.

Területi hatókör

A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.

Lehetséges kedvezményezettek

- Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok
- Kulturális intézmények és fenntartóik
- Civil szervezetek
- Vállalkozások

Fő célcsoport

- Lakosság

III. Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése

Prioritás keretében elérendő célok

A térségben rengeteg turisztikai lehetőség rejlik, Budapesthez közeli, de mégis unikális terület, ahol integrált turisztikai fejlesztések megvalósításával komplex élménycsomagot nyújtó összetett turisztikai kínálat létrehozása lehetséges a meglévő természeti, kulturális és történelmi értékek bázisán. Számos, jelentős turisztikai vonzerővel rendelkező településen szükség van a vendégek elégedettségét meghatározó infrastrukturális, szolgáltatási elemek fejlesztésére, amelyek hozzájárulnak a már meglévő turisztikai attrakciók korábbinál hatékonyabb hasznosításához, jobb települési integrációjához, ezáltal növelve az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatást, egyben erősítve a település turisztikai arculatát, imázsát.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Turisztikai infrastruktúrafejlesztés				
A kulturális és szakrális örökség turisztikai hasznosítása (infrastruktúra)	térség egész területe	Vállalkozások Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Térségi fejlesztési tanács	lakosság, turisták	TOP Plusz 6. prioritás és egyéb EU-s finanszírozású programok, valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program, Kiszaludj Program)
Természetközeli és aktív turisztikai fejlesztések (infrastruktúra)	térség egész területe	Vállalkozások Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Térségi fejlesztési tanács	lakosság, turisták	
Szálláshelyek, fürdőhelyek fejlesztése	térség egész területe	Vállalkozások Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Térségi fejlesztési tanács	lakosság, turisták	
Turisztikai célú kerékpárutak fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok Térségi fejlesztési tanács	lakosság, turisták	

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése
<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai infrastruktúrafejlesztés
Tervezett fejlesztések tartalmának és indokoltságának összefoglalása
<p>A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Koncepciójának helyzetfeltárása alapján a következő tényezők indokolják a turisztikai infrastruktúra fejlesztését:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A térség természeti, kulturális és történelmi értékeire épülő turisztikai potenciál, a főváros közelsége, az unikális területi adottságok. • A térség rendkívül jó adottságokkal bír a bor és az aktív turizmus területén is, az ebben rejlő potenciál kiaknázása kiemelt cél. • A szálláshelyek, fürdőhelyek kapacitásának és szolgáltatási színvonalának fejlesztése elengedhetetlen a térségben eltöltött vendégéjszakák növelése és a turisztikai költség bővítése érdekében, mely egyben a helyi és térségi gazdaság erősödését is biztosítja.
Területi hatókör
A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.
Lehetséges kedvezményezettek
<ul style="list-style-type: none"> • Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok • Vállalkozások • Térségi fejlesztési tanács
Fő célcsoport
<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság, turisták

IV. Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése

Prioritás keretében elérendő célok

A térségben meglévő természeti, kulturális és történelmi értékekre építve szükség van ezek tematikus hálózatba szervezésére, egységes turisztikai arculat kialakítására és a szolgáltatási elemek fejlesztésére. Multifunkcionális turisztikai fogadóközpontok létrehozásával és a négy évszakos kínálat erősítésével megvalósítható az attrakciók tematikus összerendezése, mely a turizmus térségi gazdaságban betöltött szerepének további erősödését, ezáltal a települések lakosságmegetartó erejének növelését is biztosítani képes.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztés a hihasználatlan potenciálokra építve				
Turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai	térség egész területe	Vállalkozások Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok	lakosság, turisták	TOP Plusz 6. prioritás és egyéb EU-s finanszírozású programok, valamint hazai források (pl. Versenyképes

infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében		Térségi fejlesztési tanács		Járások Program, Kiszalud Program)
Tematikus és térségi turisztikai hálózatok fejlesztése	térség egész területe	Vállalkozások, turisztikai szolgáltatók Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Térségi fejlesztési tanács	lakosság, turisták	

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése

- Turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztés a kihasználatlan potenciálokra építve

Tervezett fejlesztések tartalmának és indokoltságának összefoglalása

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Konceptiójának helyzetfeltárása alapján a következő tényezők indokolják a kihasználatlan potenciálokra építő turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztéseket:

- Kitorési pont: integrált turisztikai fejlesztések megvalósításával komplex élménycsomagot nyújtó összetett turisztikai kínálat hozható létre, az egyedi, helyi értékekre alapozva, desztinációs elvben gondolkodva. A földrajzi közelség miatt a fejlesztések kiemelt célcsoportja a főváros és agglomerációjának hétvégi kiránduló turizmusa, továbbá maga a két vármegye is mint potenciális küldőterület.
- A térség mint egységes turisztikai termék megjelenítése és imázsépítése kiemelten fontos a turisztikai potenciál minél jobb kihasználása érdekében, melyhez a helyi termékek szerepének erősítése is elengedhetetlen.
- Szükséges a hálózatosodás erősítése, a meglévő turisztikai attrakciók és kapcsolódó szolgáltatások hálózatba szervezése, komplex turisztikai csomagok létrehozása a térségben, építve a turisztikai intézményrendszer helyi és térségi szereplőire is

Területi hatókör

A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.

Lehetséges kedvezményezettek

- Vállalkozások, turisztikai szolgáltatók
- Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok
- Térségi fejlesztési tanács
- TDM szervezetek, ETT-k

Fő célcsoport

- Lakosság, turisták

V. Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése

Prioritás keretében elérendő célok

A prioritás egyik célja, hogy a nevelési és oktatási intézmények térségi fejlesztésével, az egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások minőségi javításával a térség területén élők életminőségét javítsa úgy, hogy közben figyelembe veszi a térségen belüli területi különbségeket is, és törekedjen azok mérséklésére. A lakókörnyezeti fejlesztések (pl. települési zöld és kék infrastruktúra, belterületi utak, közlekedésbiztonság), az innovatív településfejlesztési tevékenységek támogatása segítik a vonzó és élhetőbb környezet megteremtését, növelik a helyi társadalom elégedettségét, kiegészülve a különböző közlekedési módok fejlesztésére irányuló beruházásokkal is. A prioritás intézkedései reflektálnak a vármegyék szolgáltatási út térképeiben is feltárt szükségletekre, szolgáltatásihiányokra.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása				
Bölcsődei és óvodai ellátás, köznevelési infrastruktúra, egyéb közszolgáltatások fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és intézményeik Tankerületi Központok	lakosság	TOP Plusz 3. prioritás és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. KEHOP Plusz), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program)
Szociális és egészségügyi alpinfrastruktúra fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok	lakosság	
2. Települési alpinfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítés és szolgáltatási színvonal emelése				
Belterületi utak, települési zöld és kék infrastruktúra fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Magyar Közút Nonprofit Zrt.	lakosság	TOP Plusz 1. és 6. prioritások és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. Közvetlen Uniós Programok), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program)
Közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése, fenntartható közlekedési módok támogatása és közlekedésbiztonság növelése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Magyar Közút Nonprofit Zrt.	lakosság	
Innovatív településfejlesztési tevékenységek támogatása, okos település, okos térség fejlesztések	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok	lakosság	

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése
<ul style="list-style-type: none"> • Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása • Települési alpinfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítés és szolgáltatási színvonal emelése
Tervezett fejlesztések tartalmának és indoklásának összefoglalása
<p>A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Koncepciójának helyzetfeltárása alapján szükséges a helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása, valamint a települési alpinfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítése és szolgáltatási színvonal emelése, az alábbi fejlesztéseken keresztül:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A térség növekvő lakosságszámú, fiatalodó korösszetételű településein szükséges a bölcsődei és óvodai férőhelyek, valamint az egészségügyi alapellátás kapacitásainak bővítése, a szolgáltatási színvonal fejlesztése és az eszközállomány minőségi megújítása. • A szociális ellátórendszer fejlesztésére a nappali és a bentlakásos intézmények vonatkozásában is szükség van, a térség teljes területén, tekintettel arra, hogy más fejlesztési igény jelentkezik a növekvő lakosságszámú, illetve az elöregedő korösszetételű településeken. • A lakókörnyezeti fejlesztések (pl. települési zöld és kék infrastruktúra, belterületi utak, közlekedésbiztonság), az innovatív településfejlesztési tevékenységek támogatása segítik a vonzó és élhetőbb környezet megteremtését, mely egyben hozzájárul a térség lakosságmegtartó erejének növeléséhez, illetve a további népességszám-bővülést is elősegítheti.
Területi hatókör
A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.
Lehetséges kedvezményezettek
<ul style="list-style-type: none"> • Helyi önkormányzatok, intézményeik és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok • Tankerületi Központok • Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Fő célcsoport
<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság

VI. Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése

Prioritás keretében elérendő célok

A prioritás célja, hogy a közösségi terek megújításán, közösségi programok támogatásán és a helyi kulturális örökség feltárásán és dokumentálásán keresztül megerősödjenek a helyi közösségek, ezáltal a térség népesség- és munkaerő-megtartó ereje növekedjen, valamint kialakuljon, illetve hangsúlyosabbá váljon a helyi és kisközösségi identitás.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Prioritás neve:	Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése			
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Helyi és kisközösségi identitás erősítése, szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztés				
Közösségi programok, kulturális sokszínűség és hagyományok erősítése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és intézményeik Civil szervezetek	lakosság	TOP Plusz 1. és 3. prioritások és egyéb EU-s finanszírozású programok (pl. Közvetlen Uniós Programok), valamint hazai források (pl. Versenyképes Járások Program, Nemzeti Együttműködési Alap)
Közösségi terek megújítása, fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Egyházak Civil szervezetek	lakosság	
Helyi kulturális örökség dokumentálása, helytörténeti kutatások támogatása	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és intézményeik Civil szervezetek	lakosság	

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése
<ul style="list-style-type: none"> Helyi és kisközösségi identitás erősítése, szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztés
Tervezett fejlesztések tartalmának és indoklásának összefoglalása
Területi hatókör
A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.
Lehetséges kedvezményezettek
<ul style="list-style-type: none"> Helyi önkormányzatok, intézményeik és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Egyházak Civil szervezetek Egyetemek, KKV-k
Fő célcsoport
<ul style="list-style-type: none"> Lakosság

VII. Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre

Prioritás keretében elérendő célok

A prioritás célja, hogy a vármegyehatáron átnyúló fejlesztések szempontjából releváns területeken – kiemelten a közlekedési kapcsolatok, a turizmus, a vidékfejlesztés és a klímavédelem – közös tervezés és projektszintű megvalósítás segítse a térség jövőképeinek és stratégiai céljainak elérését, összhangban a 2025-től induló új területfejlesztési politika irányvonalával.

Prioritás részletes tartalmának bemutatása

Vármegyehatáron átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre				
Prioritás neve:				
Fejlesztési kezdeményezés, beavatkozások megnevezése	Területi hatókör	Lehetséges kedvezményezettek köre	Fő célcsoport	Finanszírozási forrás
1. Együttműködés a vármegyehatáron átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztések előkészítése terén				
Kerékpáros létesítmények elkészült szakaszainak vármegyehatáron átnyúló összeköttetését biztosító fejlesztések	az érintett települések, állami létesítmények területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok állami közlekedési létesítmények kezelői	lakosság	TOP_Plusz 6. prioritás hazai források
Vármegyehatáron átnyúló közutak fejlesztése	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok	lakosság	
2. Turisztikai együttműködések a vármegyei értékek összehangolt piaci jelenléte érdekében				
A közös vagy összekapcsolódó kulturális és természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztések hálózatba/csomagba szervezése, kínálatfejlesztés	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok, állami feladatellátók, üzemeltetők, Lakosság	lakosság	TOP_Plusz 6. prioritás Versenyképes Járások Program Települési fejlesztési alapok Területfejlesztési Alap forrásai
Közös turisztikai termékfejlesztés, promóció	térség egész területe	Helyi önkormányzatok és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok Vállalkozások	lakosság	
3. Vármegyehatáron átnyúló együttműködések generálása a vidékfejlesztés, klímavédelem terén				
A vármegyehatárok mentén működő vidékfejlesztési együttműködések erősítése	térség egész területe	Videkfejlesztési Egyesületek, Leader csoportok	lakosság	KAP VP hazai források
Közös kezdeményezések a környezet-és a klímavédelem terén	térség egész területe	Vármegyei és települési önkormányzatok, civil szervezetek, közösségek	lakosság	KEHOP_Plusz, Hazai források EU-s források
4. Együttműködés a zöld és kék infrastruktúra fejlesztések terén				
Természet-alapú megoldások alkalmazására pilot projekt kidolgozása, megvalósítása	közösen kiválasztott terület	Vármegyei és települési önkormányzatok Felsőoktatási intézmények Szakmai szervezetek Civil szervezetek	lakosság	KEHOP_Plusz, hazai források, EU-s források
5. Gazdaságfejlesztés, hálózatépítés				
Közös kapacitásépítés (humán, infrastruktúra)	térség egész területe	vármegyei és települési önkormányzatok Oktatási intézmények (szakképzés, felsőoktatás) szakmai szervezetek	lakosság	Hazai és/vagy EU-s források

K+F+I együttműködések	térség egész területe	Oktatási intézmények (szakképzés, felsőoktatás) szakmai szervezetek, civil szervezetek	lakosság	Hazai és/vagy EU-s források
(Nagy)térségi innovációs együttműködés ösztönzése	térség egész területe	vármegyei és települési önkormányzatok, KKV-k szakmai szervezetek felsőoktatási intézmények civil szervezetek	lakosság	Hazai és/vagy EU-s források

Prioritás keretében tervezett intézkedések megnevezése

- infrastruktúrafejlesztés, turizmus, K+F+I, környezetvédelem, vidékfejlesztés

Tervezett fejlesztések tartalmának és indoklásának összefoglalása

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Konceptiójának helyzetfeltárása alapján a következő tényezők indokolják a vármegyehatárokon átnyúló fejlesztések generálását, megvalósítását:

- a 2023. évi CII. tv. a területfejlesztésről új fejlesztési térségi kategóriákat vezet be, a nagytérségi együttműködések mellett az együtt kezelendő térségek kategóriák összehangolt fejlesztése vármegyék közötti együttműködések tesztelésévé,
- a 2028-2035 közötti fejlesztési ciklusra történő felkészülés egybe esik a területfejlesztés új irányainak bevezetésével, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió felülvizsgálatával, mely újabb kihívások elé állíthatja a térség önkormányzatait, gazdasági szereplőit,
- a fejlesztési források diverzifikációja, hazai területfejlesztési források bővülése a domináns EU-s támogatások mellett újabb források elérhetőségét teszi lehetővé, melyek leírását megalapozó fejlesztések összehangolása a területi szereplők érdeke,
- a fejlesztési források révén létrejövő szolgáltatások, turisztikai attrakciók, infrastruktúra elemek közös fejlesztése, a tevékenységek összehangolása a hatékonyabb piaci jelenlétet, eredményesebb tevékenységet, nagyobb kihasználtságot eredményezhet.

Területi hatókör

A prioritás területi fókuszát a térség teljes területe jelenti.

Lehetséges kedvezményezettek

- Helyi és vármegyei önkormányzatok, intézményeik és tulajdonukban lévő gazdasági társaságok
- Infrastruktúra kezelő állami és önkormányzati szervezetek
- Vállalkozások
- Civil szervezetek
- Szakmai szervezetek
- Felsőoktatási intézmények, kutatóműhelyek

Fő célcsoport

- Lakosság
- Vállalkozások
- Civil szervezetek
- KKV-k

A vármegyehatárokon átnyúló fejlesztések javasolt kiemelt területei

A térség szempontjából elsősorban a közlekedési kapcsolatok, a turizmus, a vidékfejlesztés és a klímavédelem területén rajzolódnak ki a közös gondolkodás és a projektszintű megvalósítás lehetőségei, összhangban a 2025-től induló új területfejlesztési politika irányvonalával.

Közlekedés: kerékpáros hálózatos fejlesztések, még hiányzó szakaszok megépítése

- 71. sz. Vértesi kerékpárút, 71. A: (Székesfehérvár – Gánt) – Várgesztes térsége – Oroszlány [Majk] – Kecskéd – Környe – Tatabánya – Vértesszőlős – Tata – Dunaalmás – Komárom
- 71. sz. Vértesi kerékpárút 71. B: Oroszlány [Majk] – (Csákvár-Nadap)
- A Bicske – Tarján nyomvonal folytatásaként a Tarján – Héreg – Nyergesújfalu (Pusztamarót) – Bajót – Péliföldszentkereszt – Tát – Esztergom útvonal még hiányzó szakaszainak megépítése

Turizmus

Az egyik kiemelt együttműködési terület az előző pontban említett turisztikai kerékpárutak hiányzó szakaszainak megépítése. A térségen belül a turisztikai fejlesztési célterületek földrajzilag összefüggenek, így különösen a kulturális értékekre alapozódó (pl. Eszterházy örökség), a natúrparki és aktív turisztikai fejlesztések hálózatba/csomagba foglalása, a közös turisztikai termékfejlesztés – pl. látogatóközpontok összekapcsolása (Majk-Oroszlány-Gánt-Csákberény), térségi promóció terén van tág lehetőség az együttműködésre. A Tanács által lefedett célterület turizmusának legfontosabb küldőterülete Budapest és vonzáskörzete mellett maga a Közép-dunántúli régió, azon belül is kiemelten Fejér és Komárom-Esztergom vármegye.

Vidékfejlesztés, klímavédelem

A vidékfejlesztés vonatkozásában a számos Komárom-Esztergom és Fejér vármegyei települést is a soraiban tudó Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség által generált LEADER együttműködések, míg a környezet-és klímavédelem tekintetében a vármegyei klímastratégiák mentén megvalósított kezdeményezések (pl. Virtuális Erőmű program) lehetnek a partnerségen alapuló közös fejlesztési kezdeményezések gyakorlati példái. A zöld és kék infrastruktúra fejlesztések, természet-alapú megoldások alkalmazása terén pilot projekt indításának lehetősége megvizsgálandó pl. a Velencei-tó vízgyűjtő területén, az Által-ér vízgyűjtő területén (Pusztavám-Bokod) stb.

Gazdaságfejlesztés, hálózatépítés

Közös kapacitásépítés (humán, infrastruktúra), K+F+I együttműködések (egyetemek, közigazgatási szervek, KKV-k stb.), térségi innovációs együttműködés ösztönzése (több szereplős).

Megyei területrendezési terv

Egyedi fejlesztési övezetek okán javasolt együttműködések:

A) Majorsági táj

A majorsági tájak ugyan területileg nem függenek össze, de az övezethez kapcsolható fejlesztések érdekében az egyeztetett/egységes fellépés javasolható, a tervezett intézkedések köre, azok megvalósításának módszertana egyeztethető, a jó gyakorlatok átültethetők.

B) Borvidékekre alapozó fejlesztési övezetek:

A majorsági tájakhoz hasonlóan borvidéki területek sem függenek össze földrajzilag, de mindkét vármegye egyedi övezete a borvidéki területek arculatának védelmét, a szőlőművelés és borászat hagyományainak megőrzését, fejlesztését szolgálja. Az övezethez esetleg kapcsolható fejlesztési lehetőségek érdekében az egységes fellépés e területen is javasolható, és jól kapcsolható más hálózatos turisztikai és kerékpárhálózati fejlesztésekkel.